

محل مطبعه و اداره :

جفـال اوغلنده امنيت
صندوغي جوارنده
شنگول يقوشنده
۲۲ نوسرو

مستشرقنامه

۱۳۲۶

اظهار :

مسلكمزه ووافق آثار
جدیده مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدلهین آثار اعاده اولتماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیاندره و بالخاصه احوال و مشوره اسلامیه در بحث ایرد و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلنی	غروش	روسیه	سائر ممالک اجنبیه
۶۵	۳۵	غروش	۶۵	۱۷
۶۵	۳۰۵	روبله		
	۹	فرانق		

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

آلتنجی جلد

۶ ربیع الاخر پنجشنبه ۲۴ مارت ۳۲۶

عدد : ۱۳۵

اسلام مدرسه دکن میبک

دو نماز و تجارت بحریه من

(صراط مستقیم) جدیاتدن، اسلام لک، عثمان لیک احوال و ترقی سندن و سائر صنایعی، تجاری، فنی معلوماتدن باحث اولمغه کنندی بتون دنیا به طامش و بوکون رشیدی طلبه سندن بدئله سکسان یاشنده کی یرفانی به قدر مطالعه سندن مستفید اولمغه بولندی فنی نظر مطالعه و اهمیت الهرق عرض ایلم که بوکون دولت و ملت عثمانیه نیک ترقی و تعالیسی فن، صنعت و تجارتک و تخصیص تجارت بحریه منک ترقی ایتسنه وابسته در. ملتک یوزینی کولدی ره جک، خزینة مالیه سنی مالا مال ایده جک شی، آنجق واپور لر منک بتون بحریه من، بحر سفید و حتی هند، چین امری بقایه قدر سیر و سفر ایده بیلمسی و نقلیات اشیای تجاریه ایلمسی ایله قابل و اولب ایده کوستریله جک اقتدار فنی و بحری به متوقفدر.

اوت! دورلیم استبداده دولتمنقرض اولمق اوزره ایکن تجارت بحریه من نصل ترقی ایده جک ایدی! له الحمد شمدی اوله بر دور جلیله کیردک که ملت مملکتی، تجارتی ایادی، ظالمة استبداددن جبراً آلدی. چالشمنه باشلادی. تجاری جمعیتلر من چوغالدی فقط (دونما، دونما) دیه کیجه کوندوز باغروب دوران بو ملت مفعمه نیک تجارت بحریه منی اولمازسه ینه پاره من خارجه چیقار و دونمانک وجودینه روح قدر اقتضا ایدن ثروت حاصل اولماز.

ایشته روح جسم ملتی تقویه و اعلا نیت خیریة ترقی و روانه سیله بحریه قول اغالغندن متقاعد (حمید ناجی) بک (ملی تجارت بحریه قبودان و چرخچی) مکتبی کشاد ایلدی. بوکون طلبه منی یوزه قریبدر. کوندن کونده آر تیور. بورادن چیقه جق طلبه تجار کیلر مزده خدمت ایده جکلر، قبودان و چرخچی اوله جقار. ایجاب ایدرسه دونمهای هایونده قبول اولنه جق! ملت بحیه، مملکت مزده بویله بر مکتبک وجودیله افتخار ایتسون. ظن ایدرسه م مبشرات عظیمه دن اولان بویله بر مکتبک وجودندن بیله بی خبر اولان اهلیمزده وارددر.

ماه حالک دردنجی جمعه کیجه منی مدیر و مؤسس مکتب (حمید ناجی) بک اوغلنده (اوده تون) تیار و سنده بحریه منزه و تجارت بحریه منزه دائر غایت مهم فنی، تاریخی، اقتصادی بر قونفرانس ویردی. تیار وده بالخاصه حاضر بولنان بعض رجال حکومت و امرا و ضابطان بحریه و اهالی نیک صوک درجه ده موجب استفاده منی و جالب تقذیرات فوق العاده منی اولدی

مومی الیه قونفرانسنه بدایة بر تشکرله، باشلایه رق دکرک جهت فنی و سیاسی سینه کیریور، زمانمزه قدر بحریه تاریخی اساسلیجه اجمال ایدیور. صوکر، بعض مطالعات مهمه بحریه علاوه سیله ختام ویریور. قونفرانس سرتاپیما جالب نظر دقت و استفاده در. بنده کرده اوراده ایدم. مدیر مومی الیهدن بر قویپه منی آلم. تعمیم استفاده ایچون تقدیم ایدیورم. لطفأدر جنی تمنی ایدرم. چونکه عمومک

و کائناتی تشکیل ایدن موجودات ماده نامنه هر نه که وارسه بو وارلغک منشأ اصلسی بر قوه نامتاهیه اولمق ایجاب ایدر. بو حالده عضویت انسانیه به داخل بر جزو فرد مادینک خواص طبیعیه منی هر نه دن عبارت ایسه بر نبات ویا معدنک عضویتنده داخل بر جزو فرد مادینک اساس و طبیعتی تماماً بر برینک عینیدر. یعنی هر ایکی جزو فرد دخی قوتک برر شکل متصلبندن بشقه برشی دکلدر. نباتده ویا معدنده کی جزو فردک نبات و معدن طبیعتنده اولیشی کویا که قوتک درجه تکاتفک و یا شرائط متصلبک بر برندن فرقی اولیشندن منبعندر. دیمکه که اساس بر، فقط تجنی مختلفدر.

مادیت اصغر نامتاهیه دن مادیت اعظم نامتاهیه به قدر حکمران اولان سبب و منشأ حقیقی بر وحدتدر که بو وحدتک انقسامی، مقداری مولدی، ابتدایی، و اتھاسی یوقدر. موجودیت مطلقه او وحدت قوتده، حقیقت حیات، او وحدت علویه و ازلیه ده در.

مطالعات سابقه من ووجهه بتون موجودات عضوی و حیاتی اولنجه، اصلده و منشأده برلک بولننجه انسانر، روحلر، وارلقلر آر سنده بر اشتراک اولمق طیبیدر. سیرتیزمه دنیلن حادثات اخیره اشتراک حیات و حساسیته برر مثال جلیدر. بو عالمده بتون مشهود اتمز اضافیدر. موجودیت من سببدر. کائناتده مطلقیت یا لکنز وحدت خاص بر صفت ممیزه در که صانع حقیقی اودر. بر شیتک حقیقتی اونده مندمج و اوکام منحصردر.

هر موجودک ماضیسی، حالی، آتسی او برلکه منجر در. اعداد، زمان، مقدار دنیلن شیلر عقل قاصر بشرک حکم و قیاس ایتدر. وحدت ایچون مقدار تصویری محالدر. چونکه وحدت عوالم نامتاهیه منی، اصغر صغرای عضویتی محاطدر. اعظم نامتاهیه لکه بر حد متصور دکلدر که مبدئی تشکیل ایدن عضویت ماده به دائر بر فکر پیدا ایتک ممکن اولسون. اصغر صغرای عضویت بر عالم، باشلی باشنه برر نامتاهیه لکدن بشقه برشی دکلدر. کیم بیلور میقرو بیک عضویتلر نیجه نیجه نامتاهیه میقرو بیک عضویتلره برر عالم حکمنده در. عضوی بر انسان کوزی

میقرو سقوب دنیلن بر واسطه به مراجه غایت کوجوک عضویتلری عضویتلر- کوریور. واسطه تحلیل ترقی ایتدکجه قولمزه غایت الغایه کوجوک کده کوریه جکنده شبه یوق. فقط غایه مطلق اصغریت و وصول ممکنسی؟ اصلاً! ضیانک سرعتی ثانیه ده ۳۰۰۰۰۰۰۰۰ کیلومتره اولدیغی حالده خلقت عالمدن بو آه قدر ضیالری هنوز کره مزه واصل اوله میان اجرام سماویه نیک وجودینی فن اثبات ایدوب طوررکن اعظم نامتاهیه لکه حد وارمیدر؟ اصلاً!

خلقت عالم دیدم. بو سوزمله وقوع خلقت بر مبدأ تخصیص ایتمش اولدم که حاشا! حقیقتده زمان یوق که مبدأ اولسون. تقدیر جبر نفس ایتسه مقایسات فکریه من دائرة محدود سندن خارجه چیقامدیغندندر که بتون محاکماتده طار و صیقی بر محصوریت کور واپور. بو محدود وقاصر محاکماتزه صیغه بیلن بو بیوککلر، بیوککلک معنای حقیقی و معطوف لهنه نسبتله ینه بر جزو اصغر صغرا دن بشقه برشی دکلدر. غفاتی ترک ایدهم!..

عمر لطفی

تجارت بحریه و تخصیص جهت بحریه مرز میل و توجهی ایسترم .
رأی سزکدر . مکتب بحریه شاهانه معلم لردن قول اغایی

بمجت

صورت نظر

ای حضار کرام !

آئیده بر بر ایضاح ایده جک اولدیغم اسباب حقیقه دن دولایی مجرد
تنی و دتوت مخصوصه عاجزانه مبنی بو کیجه واقع اولان لطف و زحمت
عالی معارف و روانه کوزه مقابل تشکرات قلییه بی نهایتی تقدیم ایلرم .
نفس عاجزانه و بشون طرفداران ترقی اولان ذوات کرامجه معلوم بر
حقیقتدرکه بو کیجه پک منور ، پک ششمه لی بر کیجه در . چونکه قارشومده
فکری بر ، قلبی بر ، وطن و معارف عاشق ، ممکن اولسه بر آئیده کیجه بی
کوندزه تحویل ایده جک ، لیل مظلمه سابقه نیک تأثیراتیه دوجار اولدیغمز
نوم غفلتدن بر دها عودت ایتمک اوزره اویانیدیرمه جق ، دفع و رفع ایده جک
خواص عالیه عرفانی حائر بر جمعیت معظمه پر حجت کوریسورم . بویله بر
هیئت منجمه علم و معرفتک عفو عالیلرینه مظهر اوله جغفی یقیناً بیلدیکم ایچون
جسارت آلهرق قصور و نقصاتی معترف اولدیغم بعض حقایق تاریخیه و مطا-
لمات مخصوصه عرض ایتمک ایستیورم .
افندیلر ! معلومدرکه کره منک درنده اوچی صو ، بری فرمدر . بونده حکمت
نهدر ؟

جناب خالق السموات والارض انسانلری یاراتمش ، بو کره نیک اوزرینه
پایمش ، عقل و برمش ، نیه محتاج ایسه شوراسنه بوراسنه خام اولهرق
طاغتمش ، چالیش ، آرا ، بول ، تغدی ایت تلبس ایت . صو کره بدن
ایسته بکا توکل ایت بنده و بریم بیورمش !
پک اعلا اما بر انسان باشلی باشنه نه ایش کوره بیلیر ؟ بناء علیه انسان
انسته ، بر لشمکه محتاج . و منافعه یکندیکرله مشارک اولدیغندن احتیاجی اکثریا
کندی محیطی ، کنندی وطنی خارجنده آرامغه مجبوردر .
پیشگاه سیر و سیاحت دکن چیقارسه نه سپاچق ؟ و یا یقین یول دکن
ایسه فصل کچه جک ؟ بالطبع ساج بر ماده ایله .
اوله ایسه دکن جیلک خلقت بشرله همان بر کیدر ، بو حالدله انسان
فصل اولورده دکنزدن ، دکن جیلکدن مستغنی اولور ؟
افندیلر !

معلومدرکه اهل فن کره ارضی محیط اولان دکنک ، او صحرای بی پایانک
مساحه سطحیه سنن تقریباً (۱۴۶۰۰۰۰۰۰) یوز قرق الی میلیون انکلیز
میل و اعظم عمقی ۴ میل بحری بولمشلر . نوع بی بشرک مجتمعه یا شاماسنه
و احتیاجات متنوعه حیاتیه سنه کوره دکنه ذکر حال اراده محل قبیلندن
شهره تجارت ، واسطه مدنیت ، منبع ثروت ، سیاست میدان امتحان کی اسلمر
و برمش .

مشاهیر قدیقه مالیوندن موسیو (پاریس) نام ذات دکنک جهت سیا-
سیه سنن دوشونهرک « بحری اولیان بردولت وقت حضرده مملکتنده استفاده
ایده میه جکی کبی هنکام سفرده ده حرری تمید ایده منر ، مغلوبیتنه سبب اولور »
دیتمش .

مشهور قوماندانلردن بریسی ده « بحر بحیرالعقول اوله جق درجه ده فن
و صنعت و شجاعتک محل اجتماعیدر . قوه بحریه سی منظم و مکمل اولان
بر دولت دنیا نیک حا کیتنی احراز ایله کنندن اشغی و ضعیف اولان دولتلر
ایچون بر وزن ، بر طارقی ، بر ماوله درکه ضعیف طرفک کفه میزانه وضع
اولنورسه اول طرفی آغر باصار ، هانکی طرفه اجرای فعل ایدرسه اول
طرفی درجه اعلایه اسعاد ایدر » دیتمش .

بوندن آ کلاشیلورکه دکن جیلک مدار عظیم سعادت ملت یعنی وسیله
سهیله تجارت اولوب بزم کی ماهیه عظیم بردولتک محافظه و شبان شوکت

و اسباب حقیقه ترقی و تعالیسی آنجق دکنده تجارت ایتمک و تجارتی تحت
امنیته آلیق ایچون قوتلی ، مهارتلی دونمیه مالک اولقدر .
مساعده بیوریلورسه تاریخ عالمک بزده عائد نقاطی اوقویه لم :

قرون اولاده قدم جهندن سوریه ساحلیله جبل لبنان آره سننده اسکان
ایدن فنیکه لیلر حسب الاقلم دکن جیلکده ، تجارت بحریه ده قطع ایتمک لری
بیکرجه میلر و کوردکاری ایشلره نظرأ برنجیلکی احراز ایله مشلر ، سیاست ده
قوه بحریه صاحبی اولهرق ایلمک دفعه دکنه چیقمشلر ، حا کیت بحریه لرنی
وقایه ایتمشلر .

بوندن صو کره یونانیلر ، بوندن صو کراده ایرانیلر شایان ذکر و بیاندردن بویکی
ملت قوه عظیمه بحریه صاحبی ایدیلر حتی ایرانیلر قوه عظیمه بی حامل اولدقلری
حاله بر بیوک دونمیا ایله یونانستانه کلوب حرب ایتمک لری معلومدر . صو کره
فنیکه لیلردن مغرز اولهرق وجوده کلن قارتاچه لیلرده تجاره سیاست سزاوار
دقت و اعتبار بر موقع عالییه صعود ایتمشلر سه ده صو کرالری رومالیلر اوکنه
کچلمز بر حاله کلشلر واقع اولان محاربه بحریه مدیه سه ده قارتاچه لیلرک قوت و قدرت
بحریه سی محو اولمش اولدیغی کبی یوقاروده بیاناتی عرض ایلدیکم موسیو پاریسک
کشفی ، وجبه سه ده بحریه سزاک یوزندن بولمت قدیمه اورتادن قالمشدر ! بو
صورتله سائر ملت لردنه بحریه سی محو اولمش ! معلوم اولدیغی اوزره رومالیلر
بحری بردولت دکلدی . مورخ لرک قولنجه رومالیلر دکن جیلکی ایلمک قارتاچه
محاربه سی سببیه اوکرشمشلر ، کیت کیده کسب دهشت ایتمشلر . انسانک استادی
احتیاجدر . بزده ایسه فوق مای تصور بواجتیاچ واردر !
بورادن قرون وسطایه کچیلورم .

هرشیدن اول بزده عائدتی جهتیله اسلام لرک ، ترس لرک هر علم وفنده اولدیغی
کبی دکن جیلکده مهاری عرض ایلمک ایسته دم :

عربلرده دکن جیلک :
عربلر اسفار بریه اعتنا ایدرلر ، بحره یا فلا شمازلردی . پک ایجاب ایدرسه
پاره ایله کبی و کبیجی تدارک ایدرلر ته لکه آتلا دکن صو کره طوردن بر میوب دفع
ایدرلردی ، چونکه ایجابات اقلم آتی اقتضا ایدردی . بویله اولقله برابر
عربلر مصر ساحلنده دمیاط ، رشید ، اسکندریه سواحلندن قاهره ق ساریش
و هند طرفلرینه کیدرلر ، کلیرلر و مصر ساحلنده بولنان قبائل عربی بحره تجارت
وغزایه تشویق ایدرلردی .

صدر اسلامده خلیفه اکبر حضرت عمر رضی الله عنه افندمنر هنوز دایره
عظیمه اسلامیه داخل اولان مؤمنینی اسفار بحریه دن منع بیوردرلر ایدی .
چونکه جزیره العرب اهل الیسی اولان مبعوت عنه عرب لرک دکنله پک اوقدر
الفنی اولدیغی جهته بحره کیده رک دوجار مهالک اولاملری ملتزم و اولدقلری
دایره توسعه دائره اسلامیت مقتضای حال و وصلت اولدیغی آشکار ایدی .
یوقسه دکن جیلک فواید و منافع عظاماسنی بیلیمه منک دکلدی .

باقکمز ! اسلامیت دائره سی بو یونجه دکن جیلکک وقت مرهونی کلش
دیلمک اولقله اذن عمومی اولدی . اسلامیت قوتلشدی اوزویایه ، افریقایه ،
هنده ، چینه ، و سائر دنیا نیک هر طرفه نشره لزوم حقیق کورولدی .
همان اهل اسلام افریقا ده برچوق بلده لر فتح ایتمک لری کبی حضرت
عثمان رضی الله عنه افندمنرک امریله بر طاقم مجاهدین کرام سفارشه را کب
اولهرق (اندلس) ساحل لرنه قدر کیتدی لر و هجرتک (۲۷) نجی سنه سننده
غائماً عودت ایلدی لر . صو کرالری شام والیسی (معاویه) نک غیرتیله
(سوریه) ساحلنده دونمیا انشا اولندی . عربلر (عبدالله بن قیس) امارتیله
قبریس اوزرینه یورودیلر .

اهل اسلام دها پک چوق اسفار بحریه اجرا ایلمش و شایان حیرت
درجه ده کیجیلک ، دکن جیلک صنعتنده ترقی و تکمیل ایتمشدر . دها ،
عرب لرک افریقا ده شرق روما امپراطورلری النده بولنان کافه بلادی فتح و تسخیر
ایلمک لرنی کورن و کیتد کجه حرکات جنگاورانه لرینک کسب دهشت ایلدیکنی
عین الیقین مشاهده ایدن امپراطور قسطنطین بوحالک اوکنی آلیق اوزره بر
قوتلی دونمیا کوندردی طرف اسلام دنده شام دن برأ ، مصر والیسی عبدالله
بن سعد قومانداسیله بحره بر قوه کلیه کوندردی . افریقا ساحلنده واقع اولان